

Sygn. akt VIII Pz 33/19

POSTANOWIENIE

Dnia 10 lipca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w następującym składzie:

Przewodniczący: sędzia Patrycja Bogacińska-Piątek

po rozpoznaniu sprawy w dniu 10 lipca 2019 w G.

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie J. L., T. D., K. K., D. P. (1), B. P., A. Z., B. K., M. C. (1), S. B., M. C. (2), A. K., D. P. (2), M. Z., M. J., I. F., B. J., D. T., B. M., D. K., K. B.

przeciwko Spółdzielni (...) w K.

o sprostowanie świadectwa pracy

na skutek zażalenia pozwanej Spółdzielni (...) w K.

od postanowienia Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

z dnia 18 marca 2019r. *sygn. akt* IV P 354/18

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie

(-) sędzia Patrycja Bogacińska-Piątek

UZASADNIENIE

Pozwana Spółdzielnia (...) w K. wniosła apelację od wyroku Sądu Rejonowego w T. z 17 grudnia 2018 r. sygn. IV P 354/18. Do apelacji pozwana dołączyła wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych w postępowaniu apelacyjnym poprzez zwolnienie w całości od obowiązku uiszczenia opłaty sądowej od apelacji. W uzasadnieniu wskazała, że wobec pozwanej jest prowadzone postępowanie egzekucyjne przez Urząd Skarbowy w K. i ze względu na dokonane w tym postępowaniu zajęcia aktywów pozwana na dzień wniesienia apelacji nie posiada żadnych środków pieniężnych na rachunku bankowym, które nie podlegałyby zajęciu.

Postanowieniem z 18 marca 2019 r. sygn. IV P 354/18 Sąd Rejonowy w T. oddalił wniosek pozwanej o zwolnienie od kosztów sądowych w zakresie opłaty od apelacji.

Sąd I instancji, powołując się na art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych wskazał, że zwolnienie od kosztów sądowych stanowi swego rodzaju formę kredytu, zaś pochapne uwzględnianie wniosku o zwolnienie powodowałoby, że Skarb Państwa stałby się kredytodawcą, pokrywającym koszty dochodzenia należności przez podmioty zwolnione od ponoszenia kosztów postępowania, co niewątpliwie sprzeczne jest z art. 103 ustawy. Podkreślił, że zwolnienie od kosztów powinno mieć miejsce tylko w wyjątkowych sytuacjach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, zaś planowanie wydatków bez uwzględnienia konieczności poniesienia kosztów sądowych, jest naruszeniem równoważnego traktowania swoich powinności finansowych. Strona, która realizuje swoje zobowiązania w taki sposób, że wyzbywa się zdolności do zapłaty kosztów sądowych - preferencyjnie traktując

inne zobowiązania - nie może prawnie skutecznie podnieść zarzutu, że odmowa zwolnienia jej od kosztów sądowych jest ograniczeniem dostępu do realizacji jej praw przed sądami.

W ocenie Sądu Rejonowego pozwana nie wykazała przesłanek warunkujących zwolnienie jej od ponoszenia kosztów postępowania. W ocenie Sądu, pomimo podawania przez pozwaną, że wobec niej prowadzone jest postępowanie egzekucyjne przez Urząd Skarbowy w K. który zajął 11 lipca 2018 r. należące do wnioskodawczyni udziały w (...) Sp. z o.o. w K. oraz w (...) Sp. z o.o. w K. oraz, że nie posiada środków pieniężnych, to jednak nie podała, czy udziały w ww. spółkach stanowią jej jedyne aktywa, nie przedłożyła żadnych dokumentów obrazujących jej sytuację majątkową na przestrzeni okresu obejmującego toczące się postępowanie, które zainicjowane zostało 30 lipca 2018 roku, a to chociażby bilansu rocznego wykazującego przewagę pasywów nad aktywami, co mogłoby uzasadniać uwzględnienie wniosku.

W świetle powyższego Sąd Rejonowy uznał, że nie istnieją przesłanki do zwolnienia pozwanej od ponoszenia kosztów sądowych w zakresie opłaty od apelacji.

Pozwana wniosła zażalenie na powyższe postanowienie, zarzucając naruszenie przepisów postępowania, a to art. 368 § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 zd. 1 k.p.c., które mogły mieć istotny wpływ na wynik sprawy, tj.:

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez ocenę materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie w sposób niezgodny z doświadczeniem życiowym, polegającą na stwierdzeniu, że pozwana nie wykazała, że nie ma wystarczających środków na pokrycie opłaty sądowej
- art. 109 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez zaniechanie przeprowadzenia dochodzenia w przypadku powzięcia przez Sąd wątpliwości co do rzeczywistego stanu majątkowego pozwanej,
- art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, a w konsekwencji odmowę zwolnienia uczestnika od ponoszenia kosztów sądowych, mimo że pozwana wykazała, że wartość zadłużenia będąca przedmiotem egzekucji administracyjnej jest na tyle duża, że uniemożliwia dysponowanie majątkiem.

Wobec powyższego wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez przyznanie pozwanej zwolnienia z całości opłaty od apelacji.

Do zażalenia dołączyła: postanowienie Naczelnika (...) Urzędu Skarbowego w K. z 28 czerwca 2018 r. w sprawie umorzenia postępowania egzekucyjnego, sprawozdanie finansowe za okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r., postanowienia Sądu Okręgowego w K. z 20 marca 2019 r. (sygn. XII GZ 177/19) i z 28 lutego 2019 r. (sygn. XII GZ 129/19). W uzasadnieniu pozwana podniosła, że w jej ocenie z przedłożonych dokumentów wynika, iż pozwana nie dysponuje środkami umożliwiającymi uregulowanie opłaty od apelacji i regulowanie ewentualnych innych kosztów w postępowaniu.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zażalenie pozwanej nie zasługuje na uwzględnienie.

W sprawie niniejszej rozpoznaniu podlega zażalenie pozwanej na postanowienie Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z 18 marca 2019 r., w którym oddalono wniosek pozwanej o zwolnienie od kosztów sądowych w zakresie opłaty od apelacji.

Sąd orzekający podziela stanowisko Sądu Rejonowego zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, że zwolnienie od kosztów sądowych ma charakter wyjątkowy, a pozwana – w myśl art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych – powinna wykazać, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie. Z kolei wykazanie braku posiadania dostatecznych środków na poniesienie kosztów sądowych winno zostać wykazane za pomocą wszelkich

dowodów tj. jakichkolwiek dokumentów wskazujących na stan majątkowy osoby prawnej, nie wystarczy zaś samo złożenie oświadczenia o braku środków finansowych.

Sąd Okręgowy w pełni podziela argumentację Sądu Rejonowego zawartą w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia i potwierdza, że pozwana nie przedstawiła dowodów pozwalających na pełną ocenę jej kondycji finansowej.

Nie zasługuje na uwagę zarzut, że Sąd Rejonowy nie prowadził postępowania dowodowego w tej sprawie. To na pozwanej ciąży obowiązek wykazania złej kondycji finansowej i przedstawienia dowodów np. w postaci bilansów, sprawozdań finansowych, dokumentacji podatkowej.

Prawidłowość postępowania Sądu I instancji potwierdza postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2013r., sygn. IV CZ 144/12 (LEX nr 1293823). Zgodnie z jego treścią „zgodnie z art. 103 u.k.s.c. sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie. Oznacza to nałożenie na osobę prawną obowiązku wykazania trwałej niemożności uzyskania środków na uiszczenie kosztów sądowych. Realizacja tego obowiązku następuje poprzez przedstawienie dokumentów, które pozwolą określić jej sytuację majątkową, zaś ich rodzaj zależy od rodzaju i charakteru osoby prawnej ubiegającej się o zwolnienie. Ocenie sądu podlegają zatem dowody przedstawione przez stronę, zaś obowiązek przewodniczącego wezwania do uzupełnienia braków formalnych wniosku na podstawie art. 130 § 1 k.p.c. poprzez złożenie dokumentów aktualizuje się jedynie w sytuacji, gdy osoba prawna nie wskaże jakichkolwiek informacji uzasadniających wnioski. Nie odnosi się on natomiast do sytuacji, w których przedstawione dowody nie uzasadniają, w ocenie sądu orzekającego, uwzględnienia wniosku osoby prawnej o zwolnienie od kosztów sądowych”.

W ocenie Sądu Okręgowego, wykazany w zażaleniu stan majątkowy pozwanej nie uzasadnia przyznania jej zwolnienia od ponoszenia opłaty od apelacji i wskazuje, że skarżąca jest w stanie uiścić kwotę 600 zł (30 zł x 20 powódek).

Mając powyższe na uwadze, należało uznać, że zaskarżone postanowienie Sądu Rejonowego jest prawidłowe.

W konsekwencji Sąd Okręgowy w oparciu o art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

(-) sędzia Patrycja Bogacińska-Piątek